1858. N°. 82.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 12 OCTOBER.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 8 October 1858 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 9.75.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . . - 190.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood*. . . . - 190.00.

Leeuwarden, den 9 October 1858.
De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

BEKENDMAKING.

Bij deze wordt aan de belanghebbenden bekend gemaakt, dat, ten gevolge van eenige herstellingen aan de *Plattebrug no.* 15, liggende over het kanaal van *Dokkum* naar *Stroobos*, de **Passagie** met rijtuigen, paarden en vee over die brug, van den 14 October 1858 tot nadere bekendmaking, **NIET ZAL KUNNEN PLAATS HEBBEN.**

Leeuwarden, den 11 October 1858.
De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 4 October jl., ter kennis der ingezetenen, dat, van den 2 tot en met den 8 October jl.:

1. 27 oningeënte runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, 't Bildt 1, Franekeradeel 2, Haskerland 1, Kollumerland en Nieuwkruisland 2, Leeuwarderadeel 1, Schoterland 1, Smallingerland 3, Tietjerksteradeel 3, Weststellingwerf 1, Wonseradeel 3, Workum 2 en Wijmbritseradeel 6, en 13 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: 't Bildt 1, Hemelumer Oldephaert en Noordwolde 1, Idaarderadeel 4, Leeuwarderadeel 1 en Wijmbritseradeel 6, waaronder 1 ingeënt rund in de gemeente Idaarderadeel, terwijl nog volgens later ontvangen berigt in de laatstvorige week in de gemeente het Bildt twee runderen zijn afgemaakt, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 3764;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: de Erven Douwe Douwes Hoitinga, te Achlum; Pieter Hielkes Hielkema, te Joure; de Weduwe Jan Lubberts Klaver, te Augsbuurt; Ebbele Abeles Sikkens, te Kollum; Durk Reins van der Weide, te Lekkum; Klaas E. Jepma, te Engelum; Hielke Kijlstra, te Oudega; Egbert Hoekstra, te Wolvega; de Weduwe Johan Broers van Abbema, te Longerhouw, en Simon Pieters Meinema, te Workum;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: de Wed. Pieter Sijtzes Sijtsma en Pieter Klazes van Dijk, beiden te Langweer; Jouke Jacobus Rienstra, te Hempens; Pieter Helder, te Aalzum; Jacob Kornelis Hiemstra, te Lioessens; Jan Hantjes Hiemstra en Frans Hendriks Vrolijk, beiden te Hindeloopen; Willem Cornelis Brouwer, te Stiens; Hendriks Tjepkes Lettinga, te Warga; Hotze Martens Hiemstra, te Roordahuizum; Ids Meintes Bonthuis, te Westermeer; Homme Aukes van der Hoek, te Snikzwaag; de Wed. Ruurd Gerbens Veldhuis, te Boornzwaag; Andries Piebes Hoekema, te Koudum; Rommert T. Ettema, te Gaast; Johs. Jans Timmer, te Pingjum; IJnze Piers Boersma, te Dedgum; de Erven Robijn Johs. Polder, te Gaast; Johs. Jans Bruinsma, te Dedgum; de Erven Hessel Douwes IJntema, te Idsegahuizen; de Wed. Ulbe Uiltjes Wiersma, te Parrega; Taeke Rommerts Ettema en Taeke Lolkes Popma, beiden te Gaast; Dirk Dirks van der Werf, te Longerhouw, en Albert Veenstra te Mildam.

Leeuwarden, den 11 October 1858.
De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter.*
A. VAN DER LAAN, *Griffier.*

PARIJS, 6 October.

Men vreest voor verwikkelingen tusschen Frankrijk en Portugal, waarin ook Engeland kan worden gemoeid. De fransche gezant bij de Regering van Koning D. Pedro heeft verlangd, dat eene fransche scheepsmagt voor Lissabon zoude verschijnen, naar aanleiding van welk verzoek de linieschepen *Donauwerth* en *Austerlitz* den 26 September van Toulon derwaarts zijn vertrokken.

Aanleiding tot dezen maatregel heeft gegeven de aanhouding van een fransch vaartuig in het Kanaal van Mozambique door de portugesche overheid, op grond, dat het negers aan boord had, bestemd voor de dienst in de kolonien. De ter plaatse gevestigde regterlijke overheid had uitgemaakt, dat het genoemde vaartuig zeer te regt in beslag was genomen, en in de hoofdzaak aangevoerd, dat, tegen de wet, de verbindtenissen met de negers op portugeesch grondgebied waren aangegaan. De fransche scheepsbevelhebber had dit laatste geloochend en verlangd de teruggaaf van het schip, mitsgaders schadevergoeding. — Tot dusverre was een en ander door de portugesche overheid geweigerd.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van 2 dezer werd aldaar verzekerd dat lord Redcliffe den Sultan een eigenhandig schrijven van Koningin Victoria had overhandigd, waarin Zijne Hoogheid uitgenoodigd werd om het oor te leenen aan hetgeen hem door den gewezen gezant medegedeeld en voorgehouden zou worden, en dat lord Redcliffe vervolgens den Sultan onderhouden had over zekere onderwerpen, en wel bepaaldelijk over het bombardement van Djeddah en over de nederzetting der Engelschen op het eiland Perim in den mond der Roode Zee.

BERLIJN, 8 October.

De *Preuszische Correspondenz* van heden meldt, dat Z. M. de Koning heeft goedgevonden, dat de Prins van Pruissen van nu af tot aan zijne geheele herstelling de Regering geheel zelfstandig als regent blijft voeren.

'S GRAVENHAGE, 8 October.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft in hare zitting van heden aangenomen de navolgende wetsontwerpen: 1°. die tot naturalisatie van 14 personen, alle zonder beraadslaging met algemeene stemmen; 2°. dat tot goedkeuring eener dading over gronden in het voormalig kanaal van Welzingen, met 57 tegen ééne stem; 3°. die tot wijziging der hoofdstukken II en IX*B* der staatsbegrooting voor 1857; 4°. dat tot wijziging van hoofdstuk IV der staatsbegrooting voor 1857, beide met algemeene stemmen.

Daarna zijn zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd de conclusien der rapporten van de commissien tot onderzoek van: 1°. de staatsrekening over het dienstjaar 1854; 2°. de inlichtingen op verslagen van commissien uit de Kamer betrekkelijk de jaarverslagen van de Algemeene Rekenkamer over 1854 en 1855; 3°. het tractaat van den 30 Januarij 1856, tusschen Nederland en Japan gesloten.

— Bij het wetsontwerp op de heffing van het regt van successie wordt bepaald, dat van al wat door overlijden van een ingezeten des Rijks, geërfd of verkregen wordt, behoudens de bij de wet gestelde uitzonderingen, wordt geheven een regt van successie, en tevens van al de geërfde of verkregen schuldbrieven, certificaten, actien, of aandeelen in geldleeningen enz, zoo binnenlandsche als buitenlandsche, een regt van overgang, berekend naar de waarde.

Het regt van successie wordt, behoudens de vrijstellingen, voorgedragen: 1°. voor echtgenooten op 4 ten honderd; 2°. voor bloedverwanten in de *opgaande linie* van kinderen of verdere afstammelingen, op 4 ten honderd; 3°. voor broeders en zusters van broeders en zusters, op 4 ten honderd; 4°. voor neef en nicht, oom of moei, en omgekeerd, op 6 ten honderd, en voor hetgeen in de gevallen, bij no. 3 en 4 vermeld, meer wordt verkregen, dan bij versterf zou hebben beloopen, en in alle andere niet voorziene gevallen op tien ten honderd.

Het regt van overgang wordt, behoudens de vrijstellingen, bepaald op drie ten honderd, boven en behalve het regt van successie.

Van het regt van successie wordt o. a. vrijgesteld al wat door den Staat wordt verkregen; al wat geërfd en verkregen wordt in de regte nederdalende linie; al wat verkregen wordt van eene nalatenschap, welker zuiver saldo geene *f* 300 te boven gaat.

Van het regt van overgang zou worden vrijgesteld, al wat door den Staat en in de regte nederdalende linie wordt verkregen, mitsgaders het *wettelijk erfdeel* in de *regte opgaande* linie.

— Het ontwerp van wet ter wijziging van de gemeente-wet, voor zooveel de plaatselijke belastingen betreft, heeft het volgend eenig artikel:

§ *a.* Art. 241 der wet van 29 Junij 1851 (*Staatsblad* no. 85) wordt gelezen als volgt: „Het getal der opcenten op de grondbelasting kan voor de gebouwde eigendommen tot vijf en twintig, voor de ongebouwde tot tien gaan.”

§ *b.* Art. 242 dier wet wordt gelezen als volgt: „De opcenten op de personele belasting kunnen tot vijf en dertig en die op de andere, in het 4de lid van art. 240 bedoelde rijks directe belastingen, tot vijf en twintig gaan. — De opcenten op de personele belasting worden, naar gelang van de huurwaarde der perceelen en de bevolking, geheven in de reden, aangewezen in de tabel achter deze wet gevoegd; zóó echter, dat de heffing steeds geschiede bij geheele opcenten. — De belastingschuldigen, die niet wegens de huurwaarde in het personeel zijn aangeslagen, omdat zij bij anderen inwonen, worden gerangschikt in de klasse, bij de tabel aangewezen, tot welke zij zouden behooren, indien zij waren aangeslagen wegens de huurwaarde van de gebouwen, die zij gedeeltelijk bewonen of in gebruik hebben. — De belastingschuldigen, die niet wegens de huurwaarde in het personeel zijn aangeslagen, omdat zij perceelen bewonen, die hen, voor zoo veel de huurwaarde betreft, buiten de termen van belastbaarheid doen vallen, worden gerangschikt in de laagste klasse bij de tabel aangewezen.”

§ *c.* Bij art. 246 dier wet wordt de volgende zinsnede gevoegd: „Op het verbruik van gedistilleerd kan evenwel, vóór alle andere belastingen, eene belasting worden geheven, mits die niet te boven ga de grens, bij de bijzondere wet betreffende den rijks-accijns op dit voorwerp te stellen.”

— Aan de memorie van toelichting, behoorende bij het wets-ontwerp tot wijziging der tarieven van sommige accijnsen, ontleenen wij het volgende:

De accijns op de suiker, die thans met de opcenten en zegel *f* 21.97^{8} per 100 ℔ bedraagt, zal in eens op *f* 22 gebragt worden; die op den wijn, thans *f* 19.05^{75} per vat op *f* 20; die op het binnenlandsch gedistilleerd, thans *f* 21.12 per vat, op *f* 22; die op het buitenlandsch gedistilleerd, thans *f* 35,20 per vat, op *f* 35; die op de buitenlandsche likeuren, thans *f* 52,80 per vat, op *f* 52; die op het zout, thans *f* 9.10^{3} per 100 ℔, op *f* 9; die op de zeep, thans *f* 10.62^{5} per 100 ℔, op *f* 10, en die op de bieren en azijnen, thans *f* 1,06^{26} per vat, op *f* 1. Door deze wijziging kan voor twee middelen, den wijn en het binnenlandsch gedistilleerd, eene niet onbelangrijke vermeerdering van opbrengst worden tegemoet gezien, terwijl drie andere, het zout, de zeep en de bieren en azijnen, eene vermindering zullen ondergaan.

— Volgens het wetsontwerp ter herziening van de tabel der kiesdistricten van het Rijk, zal het getal leden der Tweede Kamer zijn 72. Door toevoeging van omliggende gemeenten kunnen Amsterdam, Rotterdam, Dokkum en Gorinchem elk een lid meer afvaardigen. Van de 38 tegenwoordige districten zullen er 24 genoegzaam onveranderd blijven.

Van den 9den. Het wetsontwerp over den aanleg der spoorwegen zal in de volgende week aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal worden aangeboden. De memorie van toelichting is gisteren door den minister van binnenlandsche zaken geteekend.

LEEUWARDEN, 11 October.

Vrijdag en zaturdag jl. zijn de gemeenten Leeuwarderadeel en het Bildt door den heer Commissaris des Konings, vergezeld van den heer griffier der Staten, bezocht.

— De buitengewone vergadering der Provinciale Staten, tegen morgen (dingsdag) uitgeschreven, ter behandeling van de zaak, betrekkelijk het verleenen van bijdragen voor den aanleg der Noorder-spoorwegen, zal ten 11 ure worden geopend.

— Zaturdag jl., 's voormiddags 11 uur, is het stoffelijk overschot van den heer R. R. E. Frank op de stedelijke begraafplaats ter aarde besteld. Behalve door hen, met wie de overledene door de banden des bloeds was verbonden, werd hem de laatste eere bewezen door eenige kunstbroeders en andere beoefenaren en vrienden der schoone kunsten. Bij het geopende graf werd door den heer dr. L. Proes, predikant bij de ned. hervormde gemeente, de volgende toespraak gehouden:

„Met een gemengd gevoel van weemoed, verslagenheid en smart staan wij hier „op de rustplaats der dooden, en diep treurig is de pligt, welken wij er volbrengen. „Ach! Indien die geopende groeve voor het stoffelijk overschot van een' afgestre„dene bestemd ware, wien de ouderdom had neêrgebogen, omdat het oog donker „geworden was en de kracht vergaan — wij zouden het gemis beweenen, maar „ons over het einde van den strijd verheugen kunnen, en met kalme berusting „in Gods welbehagen de lijkkist zien nederzinken in het stof. Doch nu? .... De „last der jaren had dat hoofd nog niet vergrijsd, de schouderen niet gekromd, de „vingeren niet doen verstijven, en 's levens winterkoude was nog niet ingedrongen „in het gemoed, om het zijne warmte voor het schoone en goede te doen verliezen. „Daarom valt het hier zwaar te zeggen: *Wat God doet, is wèl gedaan*, en een „offer aan den dood te brengen, die dit licht verduistert in de donkerheid des grafs.— „Bij U, Bloedverwanten, Vrienden en Vereerders van den Ontslapene! bij u ge„voelt het hart de grootte van dat offer meer dan de tong vermelden kan; want „gij zijt veel aan hem verpligt: de innigheid der vriendschapstrouw en de erken„telijkheid der hoogachting worden eerst in hare kracht gekend, wanneer het uur „gekomen is, waarin zóó hechte banden scheuren. Ik heb mijn aandeel in dien „rouw, want ik had het ook in de toegenegenheid van hem, die ons ontrukt werd. „Eenmaal was hij mij een geliefde leerling op het heilig gebied der godsdienst, „dat nooit door hem ontheiligd werd: hij was mij later een getuige van opregtheid „en zachtmoedigheid, van nederigheid en bescheidenheid, van matigheid en zelf„beheersching, van dienstvaardigheid en ijver in de levenstaak, die hem was op„gedragen, en bij zijn onverwacht verscheiden blijft u en mij de geheugenis van „zijnen onberispelijken wandel over. Daarom was het mij goed, aan zijn sterfbed „te staan en van zijne kinderlijke overgifte in Gods vaderhand te spreken — het „was de laatste afscheidsgroet op aarde, dien hij met helderheid des geestes ont„vangen en beantwoord heeft. — En zal ik nu hier op deze schouwplaats der ver„gankelijkheid de lofredenaar van zijne zeldzame verdiensten zijn? Uwe tegenwoor„digheid, Kunstgenooten en Bewonderaars van dit jeugdig talent, uw gevoel en „uwe lippen spreken zijne voortreffelijkheid luide uit; waartoe zoudt gij het woord „uit mijnen mond behoeven? Doch ik sta hier niet voor mij zelven alleen; ik sta „aan dezen rand des grafs als de tolk eener groote gemeente. Aan hare zielsver„heffing tot den Almagtige heeft hij zijne krachten gewijd in het huis des gebeds: „aan hare verheerlijking van Christus, haar Hoofd, heeft hij zijne heiligste uren „besteed: helaas! de krachtelooze hand zal gindsche tempelwanden niet meer van „zuivere klanken doen weêrgalmen: ledig en verlaten staat het liefelijk speeltuig „dáár, van hetwelk hij zoo vroegtijdig is gescheiden! Maar het is ons eene „troostvolle gedachte, dat wie anderen met zóó bezielde toonen tot geloof en „liefde stemmen kan, zelf aan christenzin niet vreemd moet wezen. Waar het „gemoed voor de reinheid der deugd geopend is, daar stort het geene onreine be„wegingen in het gemoed van anderen uit: het wekt de vatbaarheid voor het„geen deugdelijk is en wellluidt in de harten. En zoo die hoogere gewaarwording „bij het kunstvermogen ontbreekt — er is geene harmonie tusschen schoone ga„ven: de kunstenaar zelf staat in zedelijke waardij met zijn instrument gelijk: „ach! wat er zonder de zielsrigting tot den Schepper van al zijne voortreffelijk-

„heid overblijft.....slaat uw oog in deze groef — zij geeft getuigenis van „stoffelijke kracht, die tot stoffelijke nietigheid terugkeert! — Daarom, laat ons „niet vergeten, dat onze bekwaamheid uit God is; dat Hem behoort wat uit Hem „zijnen oorsprong nam, en dat het schoonste sieraad van ieder talent in de stille „nederigheid gevonden wordt, waarmede onze Ontslapene, hier bij zijne uitvaart, „zich-zelven verheerlijkt! Laat ons arbeiden zoo als hij, met getrouwheid en „liefde: en wanneer dan het oog voor het licht en het oor voor het maatgeluid „gesloten wordt, dan streve de vrijgemaakte ziel omhoog, om Gods lof in reiner „toonen te doen ruischen — den lof van Hem, die eeuwig leeft, in hemelmelodij!"

Daarna werd door den heer R. E. de Haan, instituteur alhier, een dichtstuk voorgedragen, en door den heer R. Piekema, commissaris van politie, beiden Kunstgenooten des Overledenen, eenige woorden van hoogachting en genegenheid ontboezemd.

Met belangstelling zal men zekerlijk vernemen, dat onze verdienstelijke kunstschilder, de heer W. Troost, er in heeft mogen slagen, nog na het overlijden van den heer Frank diens welgelijkend portret te vervaardigen, dat vervolgens door hem op steen is gebragt, om door den heer Spanier te 's Hage gedrukt en daarna verkrijgbaar gesteld te worden.

— Bij het bestuur der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo alhier zijn van H. M. de Koningin ten geschenke ontvangen twee prachtige porceleinen lampen, bestemd voor eenen prijs in de verloting van dames-handwerken, door de Vereeniging in de maand November e. k. te houden ten voordeele der door haar bezocht en ondersteund wordende arme huisgezinnen.

Ook heeft het H. M. de Koningin behaagd aan bestuurders der hulpkas voor Israëlieten alhier een paar prachtige porceleinen tafellampen te doen toekomen, om als prijs te dienen voor de verloting, welke ten behoeve van genoemde hulpkas in den loop van dit jaar zal gehouden worden.

— Onder de kunsten, waarin gedurende de laatste jaren reuzenschreden zijn gedaan, mag zekerlijk wel de goochelkunst worden genoemd. Van de vertooningen in dit genre is het publiek intusschen reeds dermate geblaseerd, dat het al buigewone talenten moeten zijn, die nog de aandacht gespannen kunnen houden. Aan professor Adolf Bils mogt het nogtans zaturdag jl., bij zijne eerste voorstelling in de „tooverkunst" gelukken, de hooge verwachtingen van de schouwburg bezoekers in ruime mate te bevredigen. Hetgeen hij verrigt grenst waarlijk aan het wonderbaarlijke en is haast niet te gelooven Onmogelijk is het de goocheltoeren van den heer Bils te beschrijven; men moet ze zelf gaan zien. Alles gehoorzaamt aan zijne bevelen, handelt naar zijnen wil. Hij is de absolute gebieder van het geheimzinnige rijk, te midden waarvan hij zich bevindt; zijne prachtige mechaniche toestellen zijn evenveel onderdanen, die hij willekeurig beheerscht; één gebaar, één blik, één woord onderwerpt alles aan zijne luimen, en in al wat hij doet en zegt straalt eene behendigheid, een tact en eene netheid door, die wij nog zelden geëvenaard zagen en die moeijelijk te overtreffen zal zijn. Hetgeen voorts in hem behaagt, is niet alleen de kunstenaar, maar ook de man van beschaving. Aan eene innemende voordragt paart hij zeer aangename manieren en dit werkt mede om het genoegen, dat zijne voorstellingen bieden, te verhoogen. Alles te zamen genomen, doet ons het vertrouwen koesteren, dat de kunstenaar onze stad niet zal verlaten, dan na een bezoek te hebben ontvangen van ieder, die de wonderen der tegenwoordige *magie* wenscht te aanschouwen.

— Men schrijft ons uit 's Hage dd. 10 dezer: Indien de door de Regering ingediende voorstellen tot herziening van het belastingstelsel door de Staten-Generaal mogten worden aangenomen, dan zou de stad Leeuwarden meer erlangen aan: grondbelasting *f* 4810, personeel *f* 6219, turf *f* 25,000, steenkolen *f* 1400, totaal *f* 37,420. Wijl de hoofdelijke omslag in 1857 bedroeg *f* 52,673 zou deze belasting met bijna ¾ kunnen verminderd worden.

De hoofdelijke omslagen zouden eveneens kunnen verminderd worden: te Dokkum met ⅔, Hindeloopen met 1/20, Sneek met ⅕, Stavoren met ⅗, Workum met ¾, IJlst met ½, Leeuwarderadeel met 1/10, Wonseradeel met ⅓, Wijmbritseradeel met ⅖, Ængwirden met 1/10, Doniawerstal met ⅛; terwijl die te Franeker, Harlingen, Menaldumadeel, Ameland en Schiermonnikoog geheel zouden kunnen vervallen. De gemeente Bolsward, waar geen hoofdelijke omslag geheven wordt, zou aan grondbelasting, personeel, turf en steenkolen *f* 5290 en Sloten *f* 188 meer kunnen erlangen.

— Bij Koninklijk besluit van 6 dezer zijn o. a. verplaatst de volgende controleurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, als: naar Steenwijk, de heer jhr. G. K. van den Santheuvel, thans te Workum; naar Workum, de heer J. E. Westenberg, thans te Dockum, en benoemd tot controleur derzelfde middelen van de tweede klasse, de heer N. van Hamel te Heerenveen.

— Door den Gemeente-raad van Menaldumadeel is besloten, tot den aanleg van spoorwegen in deze provincie mede te werken en diensvolgens eene subsidie te verleenen, waarvan de hoegrootheid later zal worden vastgesteld en afhankelijk gemaakt van de voor die gemeente min of meer voordeelige rigting, welke de geconcessionneerde lijn neemt.

— Zekere M. Carmeau, werktuigkundige te Verviers in Belgie, heeft eene kleine machine uitgevonden om aardappelen te schillen. Ooggetuigen verzekeren, dat deze met juistheid en spoed werkt, en de aardappelen daarmede zoo dun geschild worden, dat de zuinigste huismoeders er tevreden over zullen zijn. De uitvinder is voornemens een brevet te vragen, en dan zal deze mechaniek ongetwijfeld weldra in vele huishoudingen worden ingevoerd.

SPOORWEGEN.

'S GRAVENHAGE, 8 October 1858.

Mijnheer de Redacteur!

Met het oog op de vergadering van de Provinciale Staten, van 12 October aanstaande, waarin de *Spoorwegen* zullen behandeld worden, acht ik het van belang u mede te deelen, dat dezer dagen de aanvrage van den heer *de Brouwer de Hogendorp*, *zonder opgave van redenen*, *eenvoudig* **is gewezen van de hand.** Het sprak ook van zelf, dat de Regering over geene andere aanvraag om concessie in onderhandeling kon treden of die aanhouden, terwijl zij reeds aan eene andere firma, die van *Sloet-Reuchlin*, eene concessie verleend had. Het is dus gemakkelijk op te maken, welk lot de derde aanvraag *Dull* staat te wachten.

De Regering bepaalt zich uitsluitend en teregt tot het in behandeling brengen bij de Kamer van de concessie *Sloet-Reuchlin*. Hierdoor vervallen van zelf alle beschouwingen, die men in de Staten der Provincie over de meerdere of mindere wenschelijkheid van het gehoor geven aan deze of gene aanvrage zoude willen houden. Zij zullen zich, om effect te hebben, alleen tot de voorgestelde lijnen der concessie *Sloet-Reuchlin* dienen te bepalen. Van harte wensch ik, dat men die krachtig, ook van wege de Provincie, zal ondersteunen. *Harlingen* en *Leeuwarden* zijn reeds voorgegaan. Dank zij aan deze steden door ieder in Friesland, die de zaak met bedaardheid overweegt, toegebragt. Laat men **nu** *niet te veel vragen*, maar liever *krachtig* helpen. Men moet het ijzer smeden als het heet is. De schatkist is thans *ruim* voorzien: hoe lang zal het duren? Men moet eerst maar beginnen, het andere volgt van zelf. Alles kan men niet te gelijk op touw zetten. Eerst de schering en dan de inslag, zoo krijgt men linnen.

Hoe zou men er over oordeelen, indien men geen *spoorwegnet*, maar eens alleen *om een begin te maken* een spoorweg van *Harlingen* naar *Groningen* had voorgesteld? Zoude wel iemand er tegen zijn? Bovendien blijft nu alles in zijn geheel: breekt men de Groninger lijn b. v. bij Beetsterzwaag, dan krijgt het geheele *westelijke* gedeelte van Friesland *nooit* een zijtak naar Meppel. Nu wordt daarover niets beslist *en beide lijnen te gelijk van de Staten-Generaal of Regering te bekomen is onmogelijk. Zeeland* krijgt niets en *Friesland* zoude twee lijnen te gelijk bekomen? — Van hoog belang acht ik het echter, dat de Provinciale Staten ten ernstigste op eene *onmiddellijke verpligte aansluiting van Groningen aan de Eemsbaan* aandringen, alsmede een termijn stellen voor de preferentie der lijn van Leeuwarden op Meppel.

Met hoogachting

Wel Edele Heer,

UWEd. Dw. Dienaar

D.

Door het provinciaal kerkbestuur van Groningen is tot kandidaat voor de Heilige Dienst bevorderd de heer T. T. Heringa, van Anjum.

— Door den kerkeraad der Ned. Herv. gemeente te Amersfoort is een twaalftal opgemaakt, waarop uit deze provincie is geplaatst ds. A. J. Bruins, pred. te Beetgum.

Naar luid van officiële bescheiden, wordt het R. K. kerkgenootschap hier te lande bestuurd door een kerkvoogd in elk der vijf diocesen, in welke het grondgebied van het Rijk is verdeeld. Deze kerkvoogden, van welke een den titel voert van aartsbisschop en vier andere dien van bisschop, worden bijgestaan, wanneer hun toestand of de gesteldheid van het diocees dit vordert, door een coadjutor, en in den regel door een vicaris-generaal, en een secretaris, en zoo vele dekens, als er dekanaten in het diocees aanwezig zijn. De aartsbisschop van Utrecht en de bisschop van Breda hebben elk een coadjutor; de eerste, wegens de uitgebreidheid van het diocees; de andere ter zake van zijne hooge jaren. De beide genoemde prelaten en de bisschop van Haarlem hebben elke eenen vicaris-generaal; in de diocesen van 's Hertogenbosch en Roermond is die betrekking nog niet vervuld. In elk der diocesen is een secretaris aanwezig. Het aantal der dekanaten, en derhalve ook dat der dekens, bedraagt 61; het aantal der R. K. kerkgemeenten was den eersten Julij 1858, 915; dat der dienstdoende geestelijken bedroeg 887 pastoors en desservanten, 28 rectors en 731 kappelanen of vicarissen. Aan 1527 dezer betrekkingen waren jaarwedden verbonden.

Het kerkgenootschap der bisschoppelijke klerezy telde 25 kerkgemeenten. Het personeel der dienstdoende geestelijkheid bestond uit een gelijk getal pastoors, van welke 18 eene Rijksjaarwedde genieten.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

AMSTERDAM, 11 October.

NEDERLAND	W. Schuld	2½	pCt.	64¾
Dito	Dito	3	„	76⅜
Dito	Dito	4	„	98 7/16
Dito	Amort.Sijnd.	3½	„	
Dito	Hand-Maats.	4½	„	141¼
SPANJE	Obligatien	1¼	„	30 1/16
Dito	Dito	3	„	45¾
Dito	Binnenl. 6/m.	3	„	41 5/16
PORTUGAL	Obligatien	3	„	46⅞
Dito	Dito (1856)	3	„	45 5/16

RUSLAND	Obl. H. & Co 1798/1816	5	pCt.	106¼
Dito	„ Dito 1828/1829	5	„	104
Dito	„ Dito	4	„	86¼
Dito	„ S. & Co 5Serie	5	„	
Dito	„ Dito 6 „	5	„	102¼
Dito	„ Dito	4	„	86¼
OOSTENRIJK	Metaliek	5	„	76¾
Dito	Nationale	5	„	77¾
Dito	bet. Amst.	5	„	87 1/16
Dito		2½	„	39¼

LONDEN, 11 October. Tarwe was iets hooger. — Raapolie 42/6, Lijnolie 31/9. Boter: friesche 124/, groninger 88/, Zwolsche 108/, Kamper 112/. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 5826 Runderen, 141 Kalveren en 24,330 Schapen, die allen veel lager waren.

AMSTERDAM, 11 October. Tarwe vast, Rogge *f* 5 hooger. — Koolzaad op 9 vat op October 77 p. v., op April 80½ p. v. — Raapolie, vliegend *f* 43, op November *f* 42¾, op December *f* 43½, op Mei *f* 44. — Lijnolie, vliegend *f* 31½, op November *f* 31¼, op December *f* 31½, op het voorjaar *f* 32⅜.

LEEUWARDEN, 8 October. Boter *f* 51, aanvoer 636 ¼, 249 ⅛, 77 1/16 vaten. Kaas *f* 28.50 à *f* 32, aanvoer 7142 Ned. ponden. — Veemarkt. 849 Runderen: 260 vette Koeijen *f* 75 à *f* 175, 235 melke dito *f* 30 à *f* 170, 53 vare dito *f* 40 à *f* 90, 56 Vaarsen *f* 35 à *f* 110, 96 Pinken *f* 15 à *f* 35, 45 Ossen *f* 70 à *f* 130, 21 Stieren *f* 20 à *f* 80, 23 vette Kalveren *f* 15 à *f* 38, 60 gras dito *f* 8 à *f* 30; 178 Varkens: 32 vette *f* 40 à *f* 90, 28 vette Biggen *f* 20 à *f* 30, 118 magere dito *f* 7 à *f* 35; 898 Schapen: 540 vette *f* 14 à *f* 24, 65 magere dito *f* 8 à *f* 11, 36 melke dito *f* 9 à *f* 17, 10 Rammen *f* 12 à *f* 16, 247 Lammeren *f* 5 à *f* 13, benevens 23 Werkpaarden *f* 25 à *f* 140. De handel in Kalveren was vlug, overigens flaauw.

DRAGTEN, 7 October. Boter *f* 51, aanvoer 22 ¼ en 31 ⅛ vaten. — Granen Boekweit, hoogste prijs *f* 6,30, laagste prijs *f* 6, aanvoer 190 mudde.

GRONINGEN, 8 October. Tarwe en Rogge met weinig handel in een doen, Boekweit 20 ct. lager, Garst als voren, dikke Haver 5 ct. en ligtere soorten 10 ct. lager, Voer als voren, Boonen in een doen, Gort als voren. — Koolzaad wederom hooger verkocht. — Raapolie was hooger wel te plaatsen, contant *f* 42.

DE RAADSHEEREN COMMISSARISSEN UIT HET PROVINCIAAL GEREGTSHOF van *Friesland*, tot het afnemen der **examina** van hen, die zouden verlangen naar het **ambt van Notaris** te dingen, verwittigen bij deze de belanghebbenden, dat zij tot voorschreven einde zullen vaceren in het Paleis van Justitie te *Leeuwarden*, op *Donderdag* den vijf en twintigsten November een duizend acht honderd acht en vijftig, des voormiddags te *tien* uur, en zullen gemelde belanghebbenden zich in tijds hebben aan te melden bij behoorlijk verzoekschrift, overeenkomstig *art.* 13 der Wet op het *Notaris-ambt* van den 9 Julij 1842 (*Staatsblad* no. 20).

En zal deze worden geinsereerd in de *Staats-*, *Provinciaal-Friesche* en *Leeuwarder Couranten* en aangeplakt aan het gebouw van het Hof.

Leeuwarden, den 8 October 1858.

Gezien door Ons
Procureur-Generaal,
A. IJPEIJ.

De Raadsheeren voornoemd,
DU TOUR VAN BELLINCHAVE.
W. W. BUMA.

Bij verklaring, afgelegd door den Heer Kantonregter te Hindeloopen, den 7 October 1858, heeft HINKE DOOIJES PIETERS, Weduwe van FEDRIK PIETER PIETERSEN, Werkvrouw, wonende te Hindeloopen, aan hare Dochter AN FEDRIKS PIETERSEN, oud 19 jaar, **Handligting** verleend, en aan haar daardoor toegekend de regten van meerderjarigheid met opzigt tot de geheele ontvangst, de uitgave van en de beschikking over hare inkomsten, en tot het drijven van nering en handel.

Waarvan afkondiging ten deze, ingevolge artikel 486 B. W.

EXTRACT-VONNIS.

Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den zevenden October achttien honderd acht en vijftig (op de expeditie behoorlijk geregistreerd) is de persoon van WILLEM ROELS SWART, Verwer en Glazenmaker te Leeuwarden, verklaard te zijn in staat van faillissement, aangevangen den zesden October des zelfden jaars en in hetzelve benoemd tot Regter-Commissaris, de Edel Achtbare Heer Jonkheer Mr. SIJBRAND WILLEM HENDRIK ADRIAAN VAN BEIJMA THOE KINGMA, Lid dier Regtbank, en tot Curator Mr. EILARD ATTEMA, Advocaat te Leeuwarden.

Voor Extract conform,
Mr. E. ATTEMA, *Curator.*

*** Getrouwd:
Enschedé,
den 29 September 1858.
Eenige kennisgeving.

W. B. LANKHORST, van *Sneek*, en
A. TEN CATE.

HARLINGEN, 4 October 1858. Bevallen van eene DOCHTER C. KROEGER, Echtgenoote van H. SIMONSZ.

WITMARSUM, den 5 October 1858. Heden bevallen van een' ZOON ANTJE J. BREEUWSMA, Echtgenoot van J. S. BUWALDA.

*** Heden middag beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER TRIJNTJE HIELKES VISSER, geliefde Echtgenoote van
Witmarsum, 6 October 1858. P. DE GRIENT DREUX.

*** Bevallen van een ZOON J. C. HELLEMA — NEDERVEEN.
Joure, 6 October 1858.

HARLINGEN, 8 October 1858. Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER A. G. BLOK, Echtgenoot van
DIRK TJALLINGII.

*** Op Vrijdag den 8 dezer is mijne Echtgenoot D. MUURLING van een' welgeschapen ZOON gelukkig bevallen.
Bolsward.
J. J. VAN NOORD,
Arrond. Deurwaarder.

*** Bevallen van een ZOON G. DE VRIES — HELDER.
Dockum, 10 October 1858.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER W. C. A. WESTERMANN, Echtgenoote van
Leeuwarden, den 11 October 1858. G. M. DRONTMAN.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 57 jaar en 11 maanden, mijn dierbare Echtgenoot en der Kinderen zorgdragende Vader BOTE HANSES VAN DER MEER, Landbouwer alhier, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der Stervenden. Diep bedroefd staar ik hem — met wien ik ruim 34 jaar door den echt verbonden was, met mijne Kinderen — na. God moge mij sterken om dezen slag te dragen.

Winsum,
den 3 October 1858.

JITSKE S. ZWART.
Wed. B. H. VAN DER MEER.

Gelieve deze als algemeene kennisgeving aan te nemen.

*** Heden werd ik in diepen rouw gedompeld door het afsterven van mijne hartelijk geliefde Echtgenoote YTSKE WATZES BIERMA. Zij mogt den ouderdom van 27 jaren niet ten volle bereiken en ter naauwernood 4½ jaar met mij verbonden zijn. Zwaar valt mij dit verlies en innig betreur ik haar gemis ook voor mijne drie Kinderen, die nog te klein zijn, om te beseffen, wat zij verloren hebben!

Holwerd, 4 October 1858. O. P. HIDDEMA.

OOSTHEM, 4 October 1858. Heden nacht overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, de WelEerw. Heer THEUNIS VAN BERKUM, in leven Predikant te Oosthem, Abbega en Folsgare, in den ouderdom van ruim 76 jaren. Hij stierf als hij geleefd had: met vol geloof in Christus, dien hij gedurende meer dan 52 jaren in vijf onderscheidene gemeenten had gepredikt. Wij verblijden ons, dat wij hem zoo lang mogten bezitten, en dat zulk eene heerlijke hope ons vertroost bij zijn verscheiden.

H. VAN BERKUM,
uit aller naam.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, zeer onverwacht, tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, mijne geliefde Echtgenoot, de Heer JOHANNES WIJNGAARD BEKKER, in leven Apotheker alhier, in den ouderdom van 61 jaren.

Franeker,
den 5 October 1858.

C. BURGHGRAEF,
Wed. J. W. BEKKER.

*** Heden namiddag 4 uur overleed, zacht en stil, na eene langdurige ziekte, mijne brave Huisvrouw IKE FREERKS DE JONG, oud 56 jaar, waarvan wij, door den echt, bijna 27 jaren één waren in liefde en leed.

Delfstrahuizen, 6 October 1858. W. SCHAAF.

*** Heden overleed onverwacht ons oudst Zoontje SIEMEN, bijna 7 jaren oud.

Workum,
6 October 1858.

D. GAASTRA.
T. GAASTRA — KUIPERS.

*** Tot innige droefheid van mij en de verdere familie overleed heden avond mijn geliefde Zoon RICHEUS REGNERUS ELGERSMA FRANK, in leven Muzijkmeester en Organist van de Groote of Jacobijner Kerk alhier, in den ouderdom van 29 jaren.

G. PLANTINGA,
Leeuwarden, den 7 October 1858. Wed. P. FRANK.

*** Heden morgen omstreeks 4 uur overleed, tot onze bittere droefheid, ons geliefd jongste Kind TAMMO, oud 29 weken.

Ternaard,
den 7 October 1858.

J. J. TILMA.
R. TILMA — POSTHUMUS.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 52 jaren, mijn dierbare Echtgenoot en der Kinderen zorgdragende Vader TJALKE B. BOUMA. Zijn dood is mede voor deszelfs Broeders en Zusters een treffend verlies en voor mij en mijne 7 Kinderen een oorzaak van bittere droefheid.

Grouw,
8 October 1858.

TAETSKE A. LAMSMA,
Wed. T. B. BOUMA.

Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene korte ongesteldheid, mijn Echtgenoot FREERK LOUWS WIERSMA, in den ouderdom van 85 jaren en 9 maanden, in leven Kerk- en Armvoogd alhier.

G. A. DONIA.
Oosterend, den 8 October 1858. Wed. F. L. WIERSMA.

*** Heden overleed ons jongste Kind FREDERIKUS BARTHOLOMëUS, ruim 9 maanden oud.

Leeuwarden,
8 October 1858.

B. RUSSING.
A. RUSSING — POSTHUMUS.

Eenige kennisgeving.

OOSTERZEE, 9 October 1858. Heden overleed, na een langzaam verval van krachten, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwdmoeder ANTONIA VLINK, Wed. ELING K. KOOPMANS, in den gezegenden ouderdom van 86 jaren en 5 maanden.

KLAAS E. KOOPMANS,
mede uit naam mijner Zuster en Behuwdbroeder.

Algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed onze dierbare Moeder en Behuwdmoeder Mejufvrouw de Wed. GEERT STAATS, geb. KONING, in den ouderdom van ruim 73 jaren.

Leeuwarden,
den 10 October 1858.

Uit aller naam,
J. STAATS.

*** Heden avond ten 10 uur werd, tot mijne en mijner Kinderen innige droefheid, mijn Echtgenoot en mijner Kinderen zorgdragende Vader P. VAN DER STEEN, in den ouderdom van ruim 60 jaren, door den dood ons ontrukt.

Leeuwarden,
10 October 1858.

Wed. P. VAN DER STEEN,
mede namens mijne Kinderen en Behuwdzoon.

NB. Bovenstaande algemeene kennisgeving gelieven Familie, Vrienden en Bekenden, zoowel buiten- als binnen deze stad, aan te nemen.

De Affaires zullen op denzelfden voet blijven voortduren; verzoekt een ieders gunst en recommandatie.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 5 tot en met den 11 October 1858 aangegeven: 16 geboren, 17 overleden, gehuwd 1 paar.

VERBETERING. — De HARDDRAVERIJ, den 13 dezer te **IJlst** aangekondigd, zal niet, zoo als in de Courant van Vrijdag jl. is vermeld, gehouden worden door Paarden, die geen Stadsprijs, noch onder het behoor daarvan hebben gewonnen, maar *door Paarden, die geen geadverteerde Prijs noch Premie hebben gewonnen, uitgezonderd driejarige.*

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEEUWARDEN zijn voornemens op *Woensdag den 20 October e. k., des middags te 12 uur*, op het Gemeentehuis, publiek aan te besteden:

Het maken van eenen REGENWATERSBAK, bij de Kazerne, groot 60 kubiek el; benevens eene INRIGTING om het water uit den Vijver aan den Cingel, onder de Gracht door, te kunnen pompen op de Binnenplaats der Kazerne.

Het bestek en de inlichtingen te bekomen bij den Architect der Gemeente, van Woensdag den 13 October 1858, van 's morgens 9 tot 's avonds 6 uur.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

VERHURING
VAN DRIE UITMUNTENDE ZATHEN EN LANDEN,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HASKERLAND brengen, bij deze, ter openbare kennis: *a.* dat hun Collegie op *Dingsdag* 19 *October* 1858, 's voormiddags 10 uur, in het logement *het Tolhuis* te *Joure*, door het ministerie van den Notaris J. H. D. MUNNIK aldaar, zal overgaan tot de openbare verhuring — *zonder uitloving van strijk- en verhooggeld* — van *drie uitmuntende* **ZATHEN** en **LANDEN**, behoorende tot het beheer van het Burgerlijk Armbestuur te *Westermeer*; en wel:

1. de ZATHE en LANDEN, thans in gebruik bij de Wed. *F. G. Huitema*, staande en gelegen aan weerszijden van den Kunstweg van *Joure* naar *Heerenveen*, te *Westermeer*; groot 68 bunder 56 roede 32 el;
2. de ZATHE en LANDEN, thans in gebruik bij de Wed. *S. J. van der Laan*, staande en gelegen aan den Kunstweg van *Joure* naar *Akkrum*, onder *Westermeer*; groot 55 bunder 93 roede 40 el;
3. de ZATHE en LANDEN, thans in gebruik bij *S. B. Lugtenveld*, staande en gelegen nabij de Kerk te *Haskerdijken*; groot 48 bunder 73 roede 82 el.

b. Dat de verhuring geschiedt *voor den tijd van vijf jaren*, ingaande op de gebruikelijke tijdstippen in het jaar 1859, onder de voorwaarden, die dagelijks — *uitgezonderd des Zondags* — voor de belanghebbenden ter lezing liggen aan het Raadhuis der gemeente te *Joure*.

Joure,
6 October 1858.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN DE WOESTIJNE VOERMAN.
De Secretaris, W. B. VAN DER VEEN.

VEEMARKT TE WOMMELS.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HENNAARDERADEEL brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de **NAJAARS VEEMARKT** te *Wommels* dit jaar zal worden gehouden op **Maandag den 18 October e. k.**

Wommels,
den 9 October 1858.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
C. WICHERS WIERDSMA, *Burgemeester.*
J. V. D. WOUDE, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN FRANEKERADEEL convoceren, ten verzoeke van Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe *Schalsum*, tegen *Saturdag den 23 October e. k.*, des voormiddags ten elf ure, in het Gemeentehuis binnen *Franeker*, ten einde alsdan te raadplegen en te besluiten omtrent eenige punten alsdan ter tafel te brengen, in betrekking staande tot de vervulling van den vacanten Onderwijzerspost aldaar.

Franeker,
den 9 October 1858.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
HEERMA VAN BEIJMA THOE KINGMA., *Burgem.*
C. WIJBENGA, *Secr.*

AANBESTEDING

van het leggen van een KLINKERT-STRAATPAD van Huins naar Lijons en langs den zoogenoemden Tsjerkewei ten noorden Huins, lang zamen 1446 el; in één perceel. — Bestek en voorwaarden liggen ter inzage, tot den tijd van aanwijzing, zijnde den 16 October e. k., ten Gemeentehuize te Weidum en bij A. v. d. Meer te Huins.

DE KERKVOOGDEN te *Anjum* gedenken, bij geslotene briefjes, aan te besteden: Het VERWEN der NIEUWE PASTORIE aldaar; waarvan de conditien ter lezing liggen bij den Kastelein JAN ADAMS SONNEMA te Anjum. — De briefjes moeten ingeleverd worden, franco, aan SIJDS L. SIJTSMA vóór of op den 22 dezer maand.

De administrerende Kerkvoogd,
Anjum, den 9 October 1858. S. L SIJTSMA.

AANBESTEDING. Op Maandag den 18 October 1858, 's avonds te 7 ure, zal, *in eens finaal*, in het Huis van Arrest te Sneek, op aldaar en bij W. M. DE BOER, T. SEVENSMA, W. VAN EIJCK VAN HESLINGA, F. SLAGER en S. BOKMA ter lezing liggende voorwaarden, worden aanbesteed:

Het leveren van de benoodigdheden tot het onderhoud en de verpleging der gevangenen over het jaar 1859.

Namens het Collegie van Regenten voor het Huis van Arrest te Sneek,
P. S. NOIJON, *Lid en Secretaris.*

AANBESTEDING. DE VOOGDEN VAN HET R. K. WEESHUIS TE SNEEK zullen op 18 October e. k. aanbesteden: Het **afbreken** en weder **opbouwen** eener HUIZINGE aan de voormalige Koemarkt aldaar. Het bestek en de voorwaarden liggen ter inzage in het Logement „de Gouden Leeuw" bij de Wed. J. BLOEMEN en nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Architect M. MOLENAAR.

DE belanghebbende Eigenaren van Klijnlanden, gelegen onder het dorp *Beets*, gemeente *Opsterland*, worden uitgenoodigd tot eene zamenkomst, op Zaturdag den 16 October 1858, 's namiddags ten vier uur, ten huize van den Logementhouder *L. Bouma* te *Beetsterzwaag*, ten einde de verveening dier Landen alsdan te bespreken.

Beetsterzwaag,
6 October 1858.

R. VAN LIJNDEN.
M. P. D. VAN HARINXMA THOE SLOOTEN.
J. A. LIJCKLAMA à NIJEHOLT.

BOELGOED IN DE BANK VAN LEENING te *Sneek* op Donderdag den 21 October 1858, der PANDEN, welke ingebragt zijn in de zes eerste maanden van het jaar 1857.

PUBLIEKE VERHURING
van twee ZATHEN en LANDEN en LOSLAND.

DE Notarissen LEDEBOER en KUIPER te Bolsward zullen aldaar op Donderdag den 14 October 1858, 's namiddags ten 3 ure, in het Logement *de Wijnberg*, publiek verhuren:

1. Eene **ZATHE** en **LANDEN** met HUIZINGE en SCHUUR, **Hieming** en **Hoving**, onder den dorpe Burgwerd, allen Greidlanden, groot 31 bunders 2 roeden 2 ellen (ongeveer 84½ pondematen); thans bewoond door Tjerk Pieters Kuipers.
2. Eene **ZATHE** en **LANDEN** met HUIZINGE, SCHUUR, **Hieming** en **Hoving**, onder den dorpe Allingawier, groot 25 bunders 59 roeden 16 ellen (ongeveer 69 pondem.); thans bewoond door Rients Wiebes Plantinga.
3. Een stuk GREIDLAND, onder den dorpe IJtens, groot 3 bunders 65 roeden 90 ellen (10 pondematen); thans gebruikt door Ate Klazes Wiersma.

Alles voor den tijd van zeven jaren, ingaande Sint Petri en den 12 Mei 1859.

Conditien te vernemen bij opgenoemde Notarissen.

VERKOOP TE NIJLAND.

DE Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal op Zaturdag den 16 October e. k., des namiddags 3 uur, bij den Kastelein Wierda te Nijland, provisioneel veilen:

1. Eene BOERENHUIZINGE met SCHUUR, STALLINGEN, 5 prompte Kamers, groote **Hieminge, Tuingrond** en **Boomgaard**, staande en gelegen aan den Mac-Adamweg onder het behoor van Nijland, groot naar meting 30 roede 19 el.
2. Een kampje uitmuntend GREIDLAND naast het vorige perceel en aan den Weg aldaar, groot 13 roede 86 el.
3. Eene kamp dito DITO, naast het vorige perceel en aan den Weg aldaar, groot 42 roede 30 el.

Alles in gebruik bij den eigenaar S. F. van Ketel, behalve 3 Kamers, die verhuurd zijn zamen voor *f* 132, terwijl eene Kamer thans onverhuurd is.

De aanvaarding is, behalve van eene Kamer, op 12 Mei 1859.

VERKOOP VAN 685 MUDDEN GRANEN.

R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden zal, ten verzoeke van den Heer Mr. G. VAN WAGENINGEN, Advocaat aldaar, als Curator in het faillissement van J. G. Kuipers Jr., op Vrijdag den 15 October 1858, des middags 12 uur, in de Korenbeurs te Leeuwarden, verkoopen: 685 mudden GRANEN, als: 150 mudden Groninger Tarwe, 222 mudden Straalsunder dito, 132 mudden Dantziger Rogge, alles liggende in het pakhuis 11 en 13 op het Vliet aldaar, letter M. no. 75*a*, sectie G no. 86*b*, en 180 mudden Dantziger Rogge, liggende in het pakhuis Memel bij de Hoeksterpoort aldaar, letter A, no. 869, sectie K, no. 10.

Te bezigtigen op den voormiddag van den verkoopdag in de Pakhuizen aan de partijen en op monsters aan de Beurs.

BIJ GESLOTEN BRIEFJES TE HUUR, VOOR VIJF JAREN:

1. Eene HUIZINGE en STALLING, benevens 42 roeden 70 ellen **Tuingrond**, gelegen nabij den Beetgumermolen onder Beetgum; te aanvaarden St. Petri en den 12 Mei 1859.
2. 2 bunders 85 roeden 30 ellen WEIDLAND aldaar; te aanvaarden St. Petri 1859.

Beide perceelen laatst in gebruik geweest bij de Weduwe Auke Osinga.

Conditien te vernemen ten huize van den Kastelein JAGER, op den Beetgumermolen, en de briefjes franco in te leveren bij J. D. TOLSMA, Landbouwer aldaar, vóór den 16 October 1858.

Bij geslotene briefjes te huur,
voor den tijd van 5 jaren:

Eene **vruchtbare ZATHE en LANDEN** te Idaard, *Jellinga* genaamd, groot 56 bunders 70 roeden 30 ellen (een honderd vier en vijftig pondematen), thans bij A. A. Dijkstra c. u. in huur; te aanvaarden 5 Maart en 12 Mei 1859.

De voorwaarden liggen ter lezing bij T. J. TUINSTRA te Idaard, terwijl de briefjes franco moeten worden ingeleverd ten huize van den Heer Mr. C. BERGSMA aldaar, vóór den 16 October 1858.

Verhuring bij gesloten briefjes,

van eene **ZATHE** en onderhoorende **WEI-** en **HOOILANDEN**, en eenige BOUWGROND, met HUIS en SCHUUR, zamen groot ongeveer 54 bunder, te *Nijlamer*, zoodanig door Bote Eises Eijsema wordt gebruikt en door Rieuwerd Koopstra zal worden aangewezen.
De voorwaarden zijn te vernemen ten huize van den Kastelein L. W. DIJK te Wolvega. De briefjes franco in te leveren vóór 28 October 1858 bij H. S. DE VRIES, Cand.-Notaris aldaar.

TWEE SCHEPEN TE KOOP,

zijnde: Een welonderhouden VEERSCHIP, groot in meting 26 ton, met bijna compleeten **Inventaris:** alles in nog zeer goeden staat; alsmede
Een JAGTSCHEEPSHOL, groot in meting 32 ton, liggende aan de Werf bij J. J. CROLES, Scheepsbouwmeester te IJlst.

A. VAN ASSEN,

bij de Koornbeurs te Leeuwarden.

Ontvangen: een fraai assortiment LONG-CHALES de *Lyon*, CHALES à MANTILLES, diverse STOFFEN voor **Kleedjes**, voor het tegenwoordige en volgende saizoen, extra fijne BRODERIES, GARNIRUREN, CACHE-NEZ en onderscheidene NOUVEAUTÉS.

ADRES-KANTOOR.

Er bestaat gelegenheid voor een JONGELING uit den fatsoenlijken stand, om opgeleid te worden in een' uitgebreiden **Manufactuur-handel**. — Adres met *franco* brieven, onder lett. A, bij de Ondergeteekenden;

bij wie tevens te bekomen is

EAU DE COLOGNE,

(sedert een dertigtal jaren hetzelfde oudste fabricaat en uitsluitend bij ons verkrijgbaar) en
het zoo beroemde DENTIFRICIUM ANGLICANUM (Engelsch Tandmiddel, voor alle mondkwalen zoo heilzaam en eenvoudig in 't gebruik); *alsmede*
de LOTEN voor de aanstaande

237ste STAATS-LOTERIJ,

terwijl het CONTRABOEK ter inzage ligt.

Erven P. DE VRIES Pz.,
Leeuwarden. *Adres-Kantoor bij 't Stadhuis.*

HET RUSSISCH PELTERIJEN MAGAZIJN.

De Ondergeteekende, erkentelijk voor het vertrouwen hem een reeks van jaren geschonken, neemt alzoo de vrijheid zich bij het geëerde Publiek zoo binnen als buiten de stad aan te bevelen tot het leveren van DAMES-PELTERIJEN, welk een en ander bij hem vervaardigd wordt van de onderstaande PELTERIJSOORTEN, als: Blaauw Vos, Harmelijn, Chinckila, Stein Marder, Bizams, Noordsche Marder Brulé, Extra Petit Gris, Naturel, Genot. enz.
Verder voorhanden HEEREN PELZEN, PELSLAARZEN, VOETSTOVEN, SLOTKRAGEN en recommandeert tevens bij vernieuwing zijne ontvangene WINTERSTOFFEN aan voor Raglans, Paletots, Overjassen, Broeken en Vesten en de zoo gunstig bekende REGENJASSEN, belovende in alles eene honnette bediening.

N. LEMEI,
Leeuwarden. *Kleermaker en Fabrikant in Pelterijen.*

NB. Motzuiveren en verandering van Model, van welken aard ook, worden steeds met het beste gevolg bewerkstelligd.

De Ondergeteekende biedt zich, bij het naderend winter-saizoen, even als in het vorige jaar, bij zijne Stad- en Landgenooten minzaam aan, tot het **maken, vermaken, repareren en mot verbeteren** van alle soorten van HEEREN- en DAMESPELTERIJEN, belovende eene zoowel minzame als *civile* bediening.

H. SABLON,
Leeuwarden. *Grachtswal, tegenover het Overzet.*

ONDERWIJS IN DE SCHRIJFKUNST, BOEKHOUDEN ENZ.

C. M. KOOPAL, geëxamineerd Onderwijzer in de Schrijfkunst, berigt, dat hij de LESSEN in de SCHRIJFKUNST, BOEKHOUDEN enz, gedurende het a. s. winter-saizoen ten spoedigsten hoopt te regelen, en daarom belangstellenden beleefdelijk verzoekt zich tijdig aan te geven.
Tevens beveelt hij zich aan, als: SCHOON-SCHRIJVER voor Lijsten van Corporatien, Titels enz., alsmede voor gewoon **Schrijf-** en **Copiewerk.**
Leeuwarden.

MUZIJK-SCHOOL.

De Ondergeteekende, van eenige geachte Ingezetenen daartoe aangezocht, heeft het voornemen opgevat te dezer stede (bij genoegzame deelneming) met November e. k. eene MUZIJKSCHOOL **op te rigten,** bestemd zoowel voor het Instrumentaal als voor het Vocaal (zang) onderrigt.
Ouders en Voogden, die voor hunne Kinderen of Pupillen van deze gelegenheid, die geacht mag worden in eene wezenlijke behoefte te voorzien, wenschen gebruik te maken, worden beleefdelijk verzocht, den Ondergeteekende daarvan vóór den 20 dezer maand kennis te geven. De voorwaarden, die allezins billijk zijn gesteld, zijn inmiddels bij hem te vernemen.

Leeuwarden, P. WEDEMEIJER,
October 1858. *Muzijk-Onderwijzer, Groote Kerkstraat.*

DANSCURSUS.

Door overlijden van zijnen Vader, neemt de Ondergeteekende door deze de vrijheid te berigten, dat de affaire van DANSMEESTER, door wijlen zijnen Vader gedreven, op denzelfden voet zal blijven continueren, zoowel in het **les geven** als **dirigeren van Bals.** Zullende een aanvang maken met November e. k.

W. A. SWARTS, *Bagijnestraat, letter F 366, te Leeuwarden.*

IJZEREN BRANDWAARBORGKASTEN,

uit de zoo gunstig bekende fabriek van T. van der Ploeg te Grouw, zijn te bekomen en staan ter bezigtiging bij WIJBE BLEEKER te Sneek.

C. van der SCHOOT te Harlingen,

heeft ontvangen een grooten voorraad van beste WINTERAPPELEN, bestaande in alle soorten; beveelt zich minzaam aan; belovende eene goede behandeling.

De Ondergeteekende beveelt zich in de **moeijelijke** VERLOSSINGEN van het RUNDVEE, zoowel met Instrumenten als anderzins, beleefdelijk in de gunst en recommandatie van zijne Dorps- en Landgenooten aan.

Witmarsum, 3 October 1858. ELIAS JOHANNES WERKHOVEN.

BRABENDERS VERBETERDE ALIZARIN-INKT

is volkomen vrij van zuren, zoodat de Stalen Pennen er niet door worden aangedaan, ze vloeit gemakkelijk uit de Pen, is bij den aanvang niet zoo bleek als andere Inktsoorten en verandert zeer spoedig in het schoonste zwart. Ze verdikt niet, noch in de Pen, noch in den Inktkoker en beschimmelt nooit.
Ondanks hare vloeibaarheid is deze Alizarin-Inkt tevens voor Copieer-Inkt uitmuntend geschikt. — Prijs 60, 40, 30 en 20 ct. het glazen tonnetje.

ROODE EN BLAAUWE INKT,

brillant van kleur en goed vloeibaar, het fleschje 20 ct.

J. ALEXANDERS **RESERVOIR PEN**

is de gemakkelijkste en aangenaamste Pen voor allen, die eene ligte en loopende hand schrijven. — Het ¼ gros doosje 75 ct.
Ook zijn weder voorhanden de zoo gezochte **Gillotts Correspondentie-Pennen** no. 382 of driegaatjes pen, no. 417 en no. 118, in ¼ gros doosjes gepakt
Amsterdam, Verkoophuis; Leeuwarden, J. H. van Haagen en Gebr. de Graaff; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; Dragten J. Posthuma Sz; Franeker, Wed. K. Drager; Gerredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Hindeloopen, David de Jong; Heerenveen, G. Overdiep; Kollum, C. Nihot; Makkum, J. B. de Boer; Meppel, A. Jeulen; Sneek, P. T. Potma en in de andere Steden in de bekende Dépôts.

H. A. DE BOER,

Wirdumerdijk, D 125a, Leeuwarden,

berigt zijne geëerde Begunstigers de ontvangst eener **rijke collectie** JAPONNEN STOFFEN, ROBES à QUATRE QUILLE en à DOUBLE JUPE, benevens verscheidene andere **Nouveautés.**

De **PILLEN VAN HOLLOWAY** *zijn een onwaardeerbaar geneesmiddel voor degenen, welke aan lever- en maagkwalen lijden.* De deugd en kracht dezer Pillen beproefd zijnde door een groot aantal lijders en wel bijzonderlijk in Nederland, Java en Suriname, is het onnoodig om over denzelven verder uit te weiden, daar duizenden daarvan gebruik gemaakt hebbende, hare weldadige uitwerking hebben ondervonden. Al degenen, welke lijden aan ongesteldheid aan de lever of de ingewanden, gebrek aan spijsvertering, zware hoofdpijnen, duizeligheid, aandrang van het bloed naar het hoofd, kunnen geen beter werkend middel gebruiken. Zij zijn ook buitengewoon heilzaam voor borstkwaal, mits dat tevens de Zalf daarbij ter inwrijving op de borst des morgens en 's avonds wordt gebruikt.
Zijn op franco aanvrage *à contant* te bekomen in de bekende Dépôts.

STOOMVAART

VAN

HARLINGEN naar HULL.

Iederen **WOENSDAG** vertrekt van HARLINGEN naar HULL een 1ste Klasse **IJZEREN SCHROEF-STOOMSCHIP**, uitmuntend ingerigt tot vervoer van **Passagiers, Goederen** en **Vee.**
Adres te Harlingen bij J. FOEKENS.

STOOMVAART

VAN

HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** 16 October.
Adres voor **Passagiers, Goederen** en **Vee** bij I. & S. WIARDA.
Harlingen, den 11 October 1858.

STOOMVAART

van HARLINGEN naar NEWCASTLE on Tyne en DUNDEE; ook voor GOEDEREN naar STOCKTON ON TEES, LEITH, EDINBURGH, GLASGOW en omliggende Plaatsen.

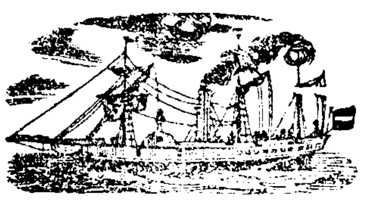

Het eerste Klasse ENGELSCHE **STOOMSCHIP** *CHAMPION*, Kapitein JAMES RAISON, vertrekt **Zaturdag** 16 October 1858.
Bijzonder goed ingerigt voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE. — Adres bij de Agenten VAN OPPEN'S ZONEN.

HARDZEILPARTIJ TE IJLST.

Met vereischte permissie van het Edel Achtbaar Bestuur gedenken de Kastelein W. J. ZULT en eenige Liefhebbers den 14 October 1858 te laten Verhardzeilen: door Booten van 6 el en 2 palm en daar beneden:
TOT PRIJS: ***Eene PENDULE en 2 BLOEMVAZEN,*** en
door Bootjes van 4 el en 4 palm:
TOT PRIJS: ***Twee BLOEMVAZEN onder Stolp.***
PREMIEN nader te bepalen.
Zeillaadge: naar gewoonte, met Stag, Fok en Zeil.

Twee KLEERMAKERSKNECHTEN, hun werk grondig verstaande, kunnen direct werk bekomen bij J. HOOGERBEETS te Warga.

BINNENMEID TEGEN NOVEMBER.

Op een dorp, in eene huishouding met kleine kinderen, wordt tegen November e. k. gevraagd eene TWEEDE MEID, P. G., die met kinderen kan omgaan en de drooge wasch beredden. Brieven franco, onder letter A, bij J. v. D. BERG te Beetsterzwaog.

*** KOMETEN.

Elk, die iets wil weten over **Kometen** en **Sterrekunde** in 't algemeen, leze

DIESTERWEG,

HET HEELAL

EN ZIJNE WONDEREN.

Naar de vijfde Hoogduitsche uitgave bewerkt door Dr. W. GLEUNS Jr., 506 pagina's met **8 groote uitslaande platen**, welk belangrijk werk, in elken Boekwinkel voorhanden is. — Kost slechts *f* **2.40.**
Uitgave van VAN DRUTEN & BLEEKER te Sneek, die mede uitgeven:

GOEDKOOPE BIBLIOTHEEK

VOOR ALLE STANDEN. Dl. XXII:

WAT

MEN VAN DE AARDE WEET,

EN HOE MEN TOT DE KENNIS DAARVAN IS GEKOMEN.

DOOR **Dr. H. BERGHAUS.**

DOOR DEN SCHRIJVER VOOR NEDERLAND NADER BEWERKT EN VERMEERDERD. 1ste en 2de deel, **586** pag's. *f* **2.40.**

Vroeger verschenen: Dl. I en II. **THIELE**, GESCHIEDENIS DER CHRISTELIJKE KERK, **524** pag's. *f* **1.80.**
Dl. III—V. **BURMEISTER**, GESCHIEDENIS DER SCHEPPING, **861** pag's. *f* **3.60.**
Dl. VI—VIII. **JOHNSTON**, DE SCHEIKUNDE IN HET DAGELIJKSCH LEVEN, **680** pag's. *f* **3.**
Dl. IX—XI. **ROTTECK**, GESCHIEDENIS VAN DEN LAATSTEN TIJD, **852** pag's. *f* **3.30.**
Dl. XII en XIII, **CRUGER**, GRONDBEGINSELEN DER NATUURKUNDE, 1 en 2, **510** pag's. *f* **2.40.**
Elk **Werk** is afzonderlijk verkrijgbaar.
Aan allen, die voor **spotprijzen** zich van de **nieuwste** en **beste populair wetenschappelijke** werken willen aanschaffen, wordt deze uitgaaf zeer aanbevolen. Dat zij in eene behoefte voorziet, bewijst de **menigte exemplaren** die er van verkocht worden. — **Goed** en **goedkoop** blijven de basis dezer onderneming.

De Boekh. H. C. A. CAMPAGNE te *Tiel* heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

DE VRAAGBAAK VOOR BURGER EN KOOPMAN,

bevattende voorschriften van bijna alle acten en vooreenkomsten in burgelijke en handelzaken, met opheldernde aanmerkingen, opgaven van verschuldigde zegel- en registratieregten enz. Eene practische handleiding om in het burgelijk leven alle voorkomende onderhandsche stukken zonder behulp van deskundigen, zelf te kunnen opmaken, door **W. DE GELDER**, *Oud Inspecteur der Registratie.* Prijs *f* 1.
De Burger of Koopman, die zich dit boek aanschaft, zal in vele gevallen het advies of de hulp van Zaakwaarnemer, Notaris, Advocaat of Procureur kunnen ontberen, daar er bijna geen stuk in de burgerlijke of handelswereld voorkomt, waarvoor men in dit werk niet de modellen of formulieren aantreft. Het is letterlijk **voor iedereen onmisbaar**, en de Gulden, dien men voor den aankoop besteedt, zal aan den bezitter meer dan eigen Gulden besparen. ***Duizenden exemplaren zijn van dit Boek reeds verkocht.***

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS SMEDING.